

Rīgā, 2021. gada 29. janvārī

Ramonai Petravičai
LR Labklājības ministrei
Skolas ielā 28, Rīgā, LV-1331

Jānim Reiram
LR Finanšu ministram
Smilšu ielā 1, Rīgā, LV-1919

Ilgai Šuplinskai
LR Izglītības un zinātnes ministrei
Vaļņu ielā 2, Rīgā, LV-1050

Danielam Pavļutam
LR Veselības ministram
Brīvības ielā 72 k.1, Rīgā, LV-1011

Par finansiālu atbalstu ģimenēm ar bērniem

Biedrība „EAPN-Latvia” ar šo aicina Labklājības ministriju, Finanšu ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju un Veselības ministriju aktīvi nodrošināt papildus atbalstu Latvijas ģimenēm ar bērniem!

Pašreizējā sociālajā un ekonomiskajā situācijā ģimenes nespēj vienas pašas tikt galā ar daudzajām problēmām, kas radušās Covid-19 pandēmijas rezultātā. EAPN-Latvia uzsver, ka nabadzības risks ģimenēm ar bērniem Latvijā 2019.gadā bija sasniedzis 30,6%.

Īpaši smagi ārkārtējo situāciju izjūt ģimenes, kuras audzina vairākus bērnus. Ārkārtējā situācija ir mainījusi ģimenes apstākļus, ir būtiski samazinājušās ģimenes spējas pielāgoties jaunajiem apstākļiem. Vīrusa izplatības ierobežošanas pasākumi, piemēram, attālināto mācību process, pārvietošanās ierobežojumi, vecāku darbavietas zaudēšana un ienākumu samazināšanās, ierobežotā piekļuve ikdienas precēm un pakalpojumiem, kā arī sociālā atbalsta resursiem, ierasto sociālo kontaktu un dzīves ritma zaudēšana tieši ietekmē gandrīz katru ģimeni Latvijā. Mēs vēlamies atgādināt, ka Labklājības ministrijas piedāvātais atbalsts līdz šim tika skāris tikai šauru ģimeņu grupu, un tas bija acīmredzami nepietiekams; arī šobrīd krīzes kompensācijas maksājumi nerasniedz lielu daļu darbu zaudējošo vecāku, tāpat kā tas notika pavasarī.

Ārkārtējos apstākļos ir pieaugusi vardarbība ģimenē līdz 30%, t.sk. pret bērniem. Tā kā virkne ierasto ikdienas aktivitāšu ir ierobežotas, var pieaugt slēpta vardarbība tuvākajā laikā. EAPN-Latvia dalīborganizācijas Latvijas Daudzbērnu ģimeņu biedrības veiktā aptauja apstiprina, ka ārkārtējā situācija ģimenēm rada lielu emocionālo spriedzi, pat depresiju un agresiju. Tas veicina vardarbību,

jo ģimenē aug dažāda vecuma bērni, ģimenei ir neliela dzīvojamā platība, kur nav iespējams nodrošināt ne pilnvērtīgu mācību vielas apgūšanu, ne arī atpūsties, ir neprasme saplānot laika resursus, kā arī pastāv grūtības ar mācību procesam nepieciešamā tehniskā aprīkojuma nodrošināšanu.

Bez tam LDĢB secinājusi, ka problēma ir arī iespēju trūkums aktīvai brīvā laika pavadīšanai dabā. Ja laukos dzīvojošai ģimenei svaigais gaiss un daba ir pieejama, tad daudzām daudz bērnu ģimenēm Rīgā tā kļuvusi neiespējama, jo ne visām ģimenēm ir savs transporta līdzeklis, līdz ar to nav iespēju izbraukt ārpus Rīgas, neizmantojot sabiedrisko transportu, kas bieži vien ir bīstami ģimenes veselībai sakarā ar cilvēku pārslodzi tajā. Ir ģimenes, kuras savstarpēji gribētu izpalīdzēt viena otrai ar transporta nodrošināšanu izbraukumam dabā, taču ierobežojumi to nepieļauj.

Lai mazinātu spriedzi un palīdzētu izvairīties no nelabvēlīgām sekām ģimeņu problēmu risināšanā, daudzām daudz bērnu ģimenēm būtu nepieciešama mentora vai pat psihoterapeita palīdzība, t.i., atbalsts un dalīšanās pieredzē, informācija un ieteikums, kā risināt dažādas situācijas, piemēram, par bērnu aprūpi vai saziņu ar institūcijām vai speciālistiem, kā arī zināšanas par citiem atbalsta pakalpojumiem, kurus sniedz NVA, valsts un pašvaldību institūcijas.

Visam iepriekšminētajam ir nepieciešams finansējums.

Lai sniegtu efektīvu atbalstu ģimenēm ar bērniem, EAPN-Latvia aicina lēmumu pieņēmējus nekavējoties sniegt universālu, mērķtiecīgu atbalstu! Mēs aicinām veikt piemaksu ģimenes valsts pabalstam par katru bērnu krīzes pārvarēšanas periodā, **ik mēnesi izmaksājot piemaksu ne mazāk kā 100 EUR** apmērā. Atbalstam jābūt atkarīgam tikai un vienīgi no bērnu skaita ģimenē; to nedrīkst ietekmēt citi kritēriji, kas daudzos gadījumos kavē atbalstu šajā ārkārtējā situācijā. Izmaksājot šādu pabalstu kā piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta, papildu izmaksas administrēšanai būtu minimālas, bet lēmēj institūciju autoritāte sabiedrībā pieaugtu.

EAPN-Latvia ir Eiropas Pretnabadzības tīkla (European Anti Poverty Network) dalīborganizācija, kuras tīklā Latvijā cīņā pret nabadzību šobrīd iesaistījušās 37 nevalstiskās organizācijas.

Gaidot atbildi,

ar cieņu

Laila Balga, EAPN-Latvia valdes priekšsēdētāja

Sagatavoja Ilga Liepiņa,
Latvijas Daudz bērnu ģimeņu biedrība
Kontakti: 22311545